

ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԵՕԹՆԵԱԿԸ Ս. ՔԱՂԱՔԻՍ ՄԷՋ

Անցեալ տարւան նման, այս տարի եւ, 21—28 Յունուարի միջեւ, Եկեղեցիներու Միութեան Եօթնեակը նշուեցաւ պատշաճ հանդիսաւորութեամբ, Ս. Քաղաքիս մէջ իր ներկայացուցիչները ունեցող Քրիստոնէական Եկեղեցիի անդամներուն կողմէ:

Առաջին աղօթաժողովը տեղի ունեցաւ 21 Յունուար, Կիրակի Էրեկոյեան ժամը 6ին, Անկլիքաններու Սէյնթ Ճօրճ Եկեղեցիին մէջ: Զանազան լեզուներով կատարուած Ս. Գրական ընթերցումներէ եւ երգեցողութիւններէ ետք, Գերշ. Տ. Շահէ Եպս. Աճէմեան խօսեցաւ Եկեղեցիներու միութեան վսեմ ու սրբազան գաղափարին շուրջ, եղբակացներով թէ սերոյ եւ իրար հասկացողութեան ճամբով միայն կարելի պիտի ըլլայ իրագործել երկար դարերէ ի վեր բազմացուած միութիւնը Քրիստոնէական Եկեղեցիի զանազան շարժումներուն միջեւ:

Երեքշաբթի, 23 Յունուար, Էրեկոյեան ժամը 5ին, բաղմութիւն մը լեցուցած էր Լուսեբականներու Եկեղեցին, ուր մեծ մասամբ զերմաներէն լեզուով երգուած հոգեւոր երգերէ, Ս. Գրական ընթերցումներէ եւ Տէրունական Աղօթքի մեկնարանութեան նուիրուած ընթերցումներէ ետք, Հայր Միւրէյ Ռօճրոս, Անկլիքան Եկեղեցիէն, ներկայացուց անհրաժեշտութիւնը քրիստոնէական միութեան, մասնաւոր ներկայ օրերուն, հսկողելու համար Եկեղեցիին սպառնացող վտանգներուն:

Մեր կողմէ ներկայ էին Գերշ. Տ. Շահէ Եպս. Աճէմեան եւ Հոգշ. Տ. Պարէտ Վրդ. Երէջեան, որոնք ապա, այլ հիւրերուն հետ, մասնակցեցան Եկեղեցիին սրահին մէջ տրուած ընդունելութեան:

Հոգշ. Տ. Պարէտ Վարդապետ ներկայ եղաւ նաեւ յաջորդ Էրեկոյ (Զորեքարթի, 24 Յունուար) Սիոն լեւան Տորմիսիոններու վանքի Եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցած աղօթաժողովին, եւ հայերէն լեզուով Ս. Աւետարանի ընթերցումը կատարեց: Անկլիքան Եկեղեցիի երէցներէն մին խօսք տոնելով, մաղթեց որ Աստուած ընդունելի ընէ աղօթքները Եկեղեցիներու միութեան համար՝ մատուցուած զրացնութեանը մէջ Սիոնի այն վերնատան՝ ուր Պենտեկոստէի օրը Ս. Հոգիին իջմամբ հիմնուեցաւ քրիստոնէական առաջին Եկեղեցին: Հաւաքոյթին ներկայ էր Լատինաց Պատրիարք Մօն. Տ. Ճիաքօմօ Պէլթրիթի, որ Էրեկոյթը փակեց միութեան համար տարուած քանքերը օրհնարանող աղօթք—մաղթանքով:

Յիշեալ հաւաքոյթներու ամենէն խորհրդաւորն էր սական յաջորդ օրուան (Հինգշաբթի, 25 Յունուար) Էրեկոյեան ժամը 6ին, Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ կատարուածը (առաջին անգամն էր որ Ս. Հրեշտակապետաց Եկեղեցիի փոխարէն Մայր Տաճարը կը տրամադրուէր սրբազան այդ նշանակութեան): Ժամանակէն առաջ բաղմութիւն մը փութացած էր տեղ տպահօղել Տաճարին մէջ:

Շուրջ 40 վայրկեաններու ընթացքին, խորհրդաւոր կիսաժողովին մէջ, Եկեղեցիի կամարներուն տակ խօսեցան բաղմութիւ լեզուներով ընթերցումներ եւ «Եկեղեցի»ի կարգին յատուկ հոգեղմայլ մեղեդիներ: Յայտարարին մաս առին Հայր Հաննա Հատատա՝ Արար Լուսեբական, Հայր Ռաֆիք Ֆարահ՝ Արար Անկլիքան, Հայր Իկնազիօ Մանչինի՝ Ֆրանսիսկեան, Հայր Րայնհարտ Շիւպէրթ՝ Գերման Կաթոլիկ: Իսկ Ս. Աւետարանը կարդացուեցաւ Հինգ տարբեր լեզուներով. Հայր Պարէտ՝ հայերէն, Արշիմանտրիթ Քօրնէյիուս Ռօտուսքիս՝ յունարէն, Արար Անկլիքան Եպիսկոպոս Նէճիպ Քուպէյն՝ արա-

րերէն, Հայր Շարլ Գուանոն՝ Փրանսերէն եւ Բրորսթ Կլաթթ՝ գերմաներէն :

Հոգւ. Տ. Մուշեղ Արեղայէ արտասանուած «Որդի Աստուծոյ» նարեկացիի զոհար աղօթքէն ետք, Շնորհալիի «Հաւատով խոստովանիմք»էն տուներ կարգացուեցան, զարձեալ զանազան լեզուներով. Հայերէն՝ Տ. Գեղամ Մ. Վարդապետէ, արարերէն՝ Ուրարակիր Կարապետ Յակոբեանէ, անգլերէն՝ Ժառ. Վարժարանի անգլերէն լեզուի դասախօս Տէյմիտ Քրրրիւ, Փրանսերէն՝ Հայր Վուլքրէն, գերմաներէն՝ Հայր Բիքսընրէ եւ խալեբէն՝ Յրանսխական Միւրանութեան անդամ Հայր Բարսեղ Թալաթիւնեանէ :

Օրուան քարոզիչն էր Լուսերական եկեղեցիի պետ Փրոփսթ Հելմութ Կլաթթ, որ անգլերէն լեզուով եւ հակիրճ կերպով բացատրեց կարեւորութիւնը Էկումէնիկ շարժումին, եկեղեցիներու մերձեցման տեսակէտէն :

Գերշ. Տ. Շահէ Եպիսկոպոսի «Փառք քեզ Տէր» աղօթքի արտասանութենէն ետք, Պապական Նուիրակ Մօնս. Փիօ Լակիի օրհնութեամբ փակուեցաւ յոյժ տպաւորիչ այս երեկոյթը :

Ուրբաթ երեկոյ, Սիոնի վերնատան մէջ խմբական եւ լուսեայն հաւաքոյթ մը տեղի ունեցաւ, իսկ Շարաթ երեկոյ՝ Թանթուրի Էկումէնական նորարաց կեդրոնին մէջ, ուր նմանապէս շեշտուեցաւ բարիքը եկեղեցիներու համադորձակցութեան եւ առաւել մերձեցման :

Եզրափակիչ զոյգ հանդիսութիւնները կատարուեցան Կիրակի, 28 Յունուարին : Առաջինը տեղի ունեցաւ կէսօրէ առաջ ժամը 11ին, Յրանսխականներու վանքի եկեղեցիին մէջ : Հայ Կաթողիկ համայնքի մեծաւորը՝ Գերշ. Տ. Յովհաննէս Մ. Վրդ. Կաթարական մատոյց հայածէս Ս. Պատարագ : Երկսեռ զպրաց զսուր, Պրն. Վահէ Գալայճեանի ղեկավարութեամբ, Կոմիտասեան պատարագի զաւն մեղեդիները հնչեցուց օտար եկեղեցիի կամարներուն ներքեւ : Քարոզեց Մարոնիթ համայնքի մեծաւորը՝ Մօնս. Իլիաս Իզիատէ, զովարանելով եկեղեցիներուն՝ իրարու մօտ զայլու ազնիւ տրամադրութիւնը :

Նոյն երեկոյ ժամը 5-30ին, Ժողովուրդի կոկիկ բաղմութիւն մը, տարբեր յարանուանութիւններէ ու զասակարգերէ, լեցուցած էր Շմիթ աղջկանց դպրոցի սրահը :

Հոգւ. Տ. Պարէտ Վարդապետի բացման խօսքէն ետք, մօտ երկու ժամեր տևող եւ երկու մասերէ բաղկացած կրօնական գեղարուեստական յայտագիր մը զորձադրուեցաւ : Մաս առին Յօյն Օրթոտօքս, Յրանսխական, Հայ եւ Աւետարանական—Անկլիքան եկեղեցիներու երզնախումբերը : Նախ բեմ բարձրացաւ Յունաց ժառանգաւորաց վարժարանի զպրաց զսուր, որ Տօքթ. Ճիօր-ճիատիսի ղեկավարութեամբ երգեց զոյգ մեղեդիներ : Ապա՝ Յրանսխականք, որոնք բացի կրօնական երգերէ, երգեցին սպաներէն ժողովրդական երգ մը : Պր. Սահակ Գալայճեանի ղեկավարութեամբ ժառանգաւոր սաներ երգեցին «Յորհուրդ մեծ», «Մեծացուցէ» եւ «Այսօր տօն է Սուրբ Մննդեան» : Աւետարանական երզնախումբը, Սկովտական եկեղեցիի զպրապետ Պր. Ճէյմս Մօնսընի ղեկավարութեամբ երկու հոգեւոր երգ երգեց :

Հանդէսի երկրորդ մասին սկիզբը Յօյն Արարներու Ս. Յակոբ եկեղեցիի երզնախումբը հանդէս եկաւ, արտաքոյ յայտագրի երգելով Յօյն եկեղեցիի գեղեցիկ շարականներէն մին՝ արարերէն լեզուով : Յետոյ Լատիններ, Հայեր եւ Աւետարանականներ յաջորդաբար բեմ ելլելով ներկաներուն մատուցին ժողովրդական իրենց երաժշտութենէն պատառիկներ : Լատինք արտասանեցին «Մեր խնայող» եւ «Մեր խնայող» երգերը : Մերինները երգեցին «Հայաստան»ը : Ս. Փրանկիսկոսի հռչակաւոր աղօթքը : Մերինները երգեցին «Հայաստան»ը : Տէր. Շարէ Գալայճեան մեներգեց զարձեալ արտաքոյ յայտագրի, զաւնակի ընկերակցութեամբ իր ամուսնոյն՝ Պրն. Վահէ Գալայճեանի :

Ժամը 7ին փակուեցաւ անմոռանալի այս երեկոյթը :